

har allerede for længere Tid siden fra Christiania faaet en Opgivelse af Lønningen for enhver Mand, der staaer i Statsjenseten i Norge, og naar jeg blot vil anføre nogle enkelte Exempler heraf, ville de Herrer see, at man der er langt mindre udfyret, hvad Embedsløn angaaer, end her. En Expeditionssecretair, der saavidt mig bekjendt svarer til vore Departementsdirecteurer, har 2,100 Rd., og de fleste Professorer have ligeledes 2,100 Rd., medens nogle have derover. Der er for længere Tid siden tilstaaet Dyrctidstillæg i Norge, som for de Mænd, jeg nævnte, nemlig de yngre Professorer og Departementschefer eller Expeditionssecretarer, udgjøre 300 Rd. om Aaret; det giver altsaa 2,400 Rd. som Maximum, men vi vide Alle, at Lønnen for saadanne Embedsmænd her i Gjennemsnit er højere. Der næst maa jeg bede Dem lægge noie Mærke til, at man i Norge ingen Pensjonsanstalt har, men at Enhver sørger for sig selv (Modsigelse). Paa det norske Budget, som er kommet hertil for nogle Dage siden, er der foreslået til Bevilling 93,500 norske Specier som Pensjonsbyrde for hele Landet, og altsaa er hele Norges Pensjonsudgift omtrent 190,000 Rd. Naar De sammenligne dette med vor Pensjonsbyrde, ville De finde, at det gjør en ikke ubetydelig Forskjel med Hensyn til Embedsindtægten, og jeg troer, det er os Alle bekjendt, at Norge er et dyrere Land at leve i end Danmark (Turen: Ikke mere!). Jeg paa- staar, at det endnu er noget dyrere, om end ikke saameget, som det tidligere har været. Jeg siger ikke alt dette, fordi det paa nogen Maade er min Hensigt at optræde som Reformator med Hensyn til de Lønninger, vi her finde det passende at vedtage. Det ærede nye Medlem for Standerborg (Rosenkrantz) har gjentagende, saavidt jeg husker baade i sin Bælgtalesaaelsom her i Salen, yttret, at han ikke just er for Lønningsnedsættelse, men for Affkaffelsen af alle ikke strengt nødvendige kongelige Embedsmænd, og dertil giver jeg ham fuldkommen Ret; jeg troer ogsaa, det er den Maade, hvorpaa man nærmest maa gaae frem. At have vel lønede Tjenere har mange Fordele, men man skal have saa faa som muligt. — Naar jeg nu siger, at jeg har Banffelighed ved at slutte

mig til det foreliggende Forslag, hvis Principrigtighed jeg forresten anerkjender, maa det være mig tilladt at sige hvorfor. Det gjør mig ondt, at disse Forslag ikke ere komne frem, inden vi her i Salen vedtog de militaire Lønningslove, og det gjør mig ondt, at man vil drive denne Sag igjennem her, inden vi kende Resultatet af Arbejderne i de Udvalg, der nu behandle en heel Deel andre Statsjeneres Lønninger, thi uden at have disse to Ting sammen forekommer det mig, at vi handle temmelig iblinde. Der er imidlertid et Tredie, idet det nemlig forekommer mig, at Sagen er greben forkeert an, naar vi ikke ogsaa ville tage vor Pensjonslov til Revision. Jeg paa- staar, at der ikke er noget Land i Verden, der har en for Embedsstanden saa gunstig Pensjonslov som vor. Det er anført, at der anvendes en Udgift af 5 Millioner til Embedsstanden — jeg troer forresten, det er noget for lidt —, og Finantsministeren siger, at, naar vi regne rigtig, bliver vor Pensjonsbyrde 1 Million, men vi see da, at Pensionerne udgjøre 20 pCt. af det hele Beløb; altsaa ere Embedsmændene saa meget gunstigere stillede her fremfor i Lande, der ingen Pensioner have, og fremfor i de Lande, hvis Pensioner ere ganske anderledes ordnede end vore. Her har en Mand Pensjonsret, lige fra han bliver udnævnt, saaledes at han for indtil to Aars Tjeneste faaer $\frac{1}{10}$, og naar han har naaet 10 Aars Tjeneste, faaer han Halvdelen af sin Løn i Pension. Vilde de Herrer sammenligne dette med andre Landes Pensioner, ville De finde, at man i Frankrig skal tjene 30 Aar i Civiltjenesten eller have naaet en Alder af 60 Aar for at blive berettiget til den Pension, der er udsat; for den active Tjeneste, hvorunder Soldvæsenet og andre Brancher henføres, regnes 15 og 55 Aar. Vilde De see paa Forholdene i Preussen, der stemme med, hvad der gjælder i hele det nordtydske Forbund, ville De finde, at 1,200 Rd. der kun give 600 Rd. i Pension, thi, medens man hos os faaer den halve Gage i Pension, naar man har tjent 10—20 Aar, ryder man i Preussen først Pension, naar 15 Aar ere gaaede, saaledes at det, der her er det Halve af Embedets Værdi, kun er $\frac{1}{4}$ i Preussen,